

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 12 sierpnia 2025 roku

Sprawa: Petycja ws. ustawy o doradztwie podatkowym
Znak sprawy: DTS1.056.1.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Robert Pogorzelski

Szanowny Panie,

W odpowiedzi na złożoną dnia 14 lipca 2025 r. petycję ws. ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117) – dalej także jako „ustawa”, postulującą wprowadzenie w art. 41 ust. 5 ustawy uprawnienia dla adwokata i radcy prawnego do udzielenia dalszego pełnomocnictwa (substytucji) doradcy podatkowemu w zakresie postępowań, o których mowa w art. 41 ust. 1 i 2 ustawy, uprzejmie informuję co następuje.

Zakwalifikowanie ww. wystąpienia jako petycji jest zgodne z przepisami ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870). Przedmiotem petycji może być bowiem żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji (art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach).

Art. 1 ustawy o doradztwie podatkowym wskazuje, że akt ten określa warunki i zasady wykonywania doradztwa podatkowego, organizację samorządu doradców podatkowych oraz zasady jego działania.

Art. 41 ustawy określa uprawnienia doradcy podatkowego działającego jako pełnomocnik podatnika, płatnika, inkasenta oraz osób, o których mowa w art. 2 ust. 1a ustawy w postępowaniu przed organami administracji publicznej w sprawach obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami (ust. 1) oraz jako pełnomocnik w postępowaniu w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych dotyczących ww. spraw (ust. 2).

Przepis ust. 5 w art. 41 ustawy uprawnia doradcę podatkowego do udzielenia w ramach postępowania, w którym został ustanowiony pełnomocnikiem, dalszego pełnomocnictwa (substytucji) innemu doradcy podatkowemu, adwokatowi lub radcy prawnemu. Wymienione w tym przepisie podmioty, którym doradca podatkowy może udzielić substytucji, są podmiotami uprawnionymi do zawodowego wykonywania doradztwa podatkowego, w tym także do reprezentowania podatników, płatników i inkasentów w postępowaniu przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych w sprawach wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy, a więc w zakresie tożsamym w jakim pełnomocnikiem może zostać ustanowiony doradca podatkowy.

Uprawnienie doradcy podatkowego do udzielenia dalszego pełnomocnictwa radcy prawnemu i adwokatowi wprowadzone zostało nowelizacją ustawy o doradztwie podatkowym, której dokonała ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 122, poz. 826). Jak wskazano w uzasadnieniu projektu ustawy nowelizującej, rozwiązanie to „ (...) pozwala na sprawniejszą obsługę podmiotów korzystających z usług doradcy podatkowego, a jednocześnie zapewnia profesjonalne prowadzenie spraw, a tym samym rzetelną ochronę praw klienta.”.

Z kolei zasady wykonywania zawodu radcy prawnego i adwokata, w tym kwestie dopuszczalności ustanowienia przez przedstawicieli tych zawodów dalszego pełnomocnictwa (substytucji) regulują przepisy ustaw dla nich właściwych – tj.:

- art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 499), zgodnie z którym radca prawny może udzielić dalszego pełnomocnictwa (substytucji) innemu radcy prawnemu, adwokatowi, prawnikowi zagranicznemu wykonującemu stałą praktykę w zakresie wynikającym z ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej,
- art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze (Dz.U. z 2024 r. poz. 1564), który stanowi, iż w wypadku gdy adwokat prowadzący sprawę nie może wziąć osobiście udziału w rozprawie lub wykonać osobiście poszczególnych czynności w sprawie, może on udzielić substytucji.

W kontekście powyższego, mając na względzie, iż przedstawiona przez Pana w petycji propozycja dotyczy wprowadzenia (w ustawie o doradztwie podatkowym) uprawnienia dla adwokata do ustanowienia dalszego pełnomocnictwa (substytucji) doradcy podatkowemu, zauważyć należy, iż przytoczony wyżej przepis art. 25 ust. 3 ustawy – Prawo o advokaturze nie ogranicza kategorii podmiotów, którym adwokat może udzielić substytucji, co w konsekwencji wydaje się zasadniczo nie wykluczać możliwości ustanowienia przez adwokata dalszym pełnomocnikiem także doradcy podatkowego – oczywiście jedynie w zakresie spraw, w których pełnomocnikiem może być doradca podatkowy (tj. art. 41 ust. 1 i 2 ustawy o doradztwie podatkowym) – niemniej nie przewiduje wprost takiego rozwiązania. W kwestii ewentualnej dopuszczalności przyjęcia powyższej regulacji ustawy – Prawo o advokaturze za podstawę prawną dla ustanowienia obecnie przez adwokata dalszego pełnomocnictwa (substytucji) doradcy podatkowemu, bądź też możliwości uzupełnienia tego przepisu o regulację jednoznacznie dopuszczającą ustanowienie przez adwokata substytucji doradcy podatkowemu (w zakresie spraw wynikających z ustawy o doradztwie podatkowym), zasadne byłoby zasięgnięcie opinii właściwego w kwestii powyższej ustawy Ministra Sprawiedliwości.

W przypadku regulacji art. 21 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, odmiennie natomiast katalog podmiotów, którym radca prawny może udzielić dalszego pełnomocnictwa jest ściśle określony i ograniczony do trzech kategorii podmiotów (radca prawny, adwokat i prawnik zagraniczny wykonujący stałą praktykę w zakresie wynikającym z ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w RP), wśród których ustawa ta nie wymienia doradcy podatkowego. W związku z tego rodzaju szczegółowym uregulowaniem powyższej kwestii w ustawie o radcach prawnych, postulaty ewentualnych zmian w tym zakresie – dotyczące uzupełnienia dotychczasowych regulacji tej ustawy odnoszących się do udzielenia substytucji o dodatkowe podmioty – powinny także zostać skierowane do Ministra Sprawiedliwości i rozważane w kontekście ewentualnej możliwości zmiany, pozostającej we właściwości tego Ministra, ustawy o radcach prawnych.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Beata Rogowska-Rajda
Dyrektor
Departament Systemu Podatkowego
w Ministerstwie Finansów

KLAUZULA INFORMACYJNA dotycząca przetwarzania danych osobowych w związku z wniesionymi do Ministerstwa Finansów skargami, wnioskami i petycjami znajduje się na stronie internetowej MF pod adresem: <https://www.gov.pl/web/finanse/petycje-zalatw-sprawe>